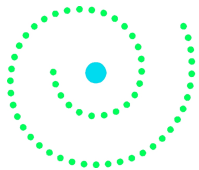

Pilaantuneet maa-alueet

LAMMIN PÄIVÄT 2005

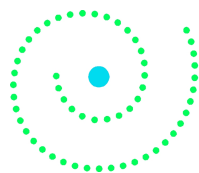

PIRKANMAAN
YMPÄRISTÖKESKUS

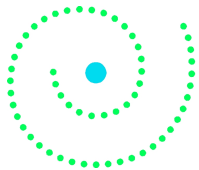
Pilaantuneet maa-alueet

- SAMASE-projekti alkoi 1980-90 luvun taitteessa. Projektissa saastuneeksi maa-alueeksi määriteltiin alue, jonka maaperästä aiheutuu merkittävää välitöntä tai välillistä vaaraa luonnolle, ympäristölle tai terveydelle.
- Nykyisin puhutaan pilaantuneista maa-alueista (uusi YSL).

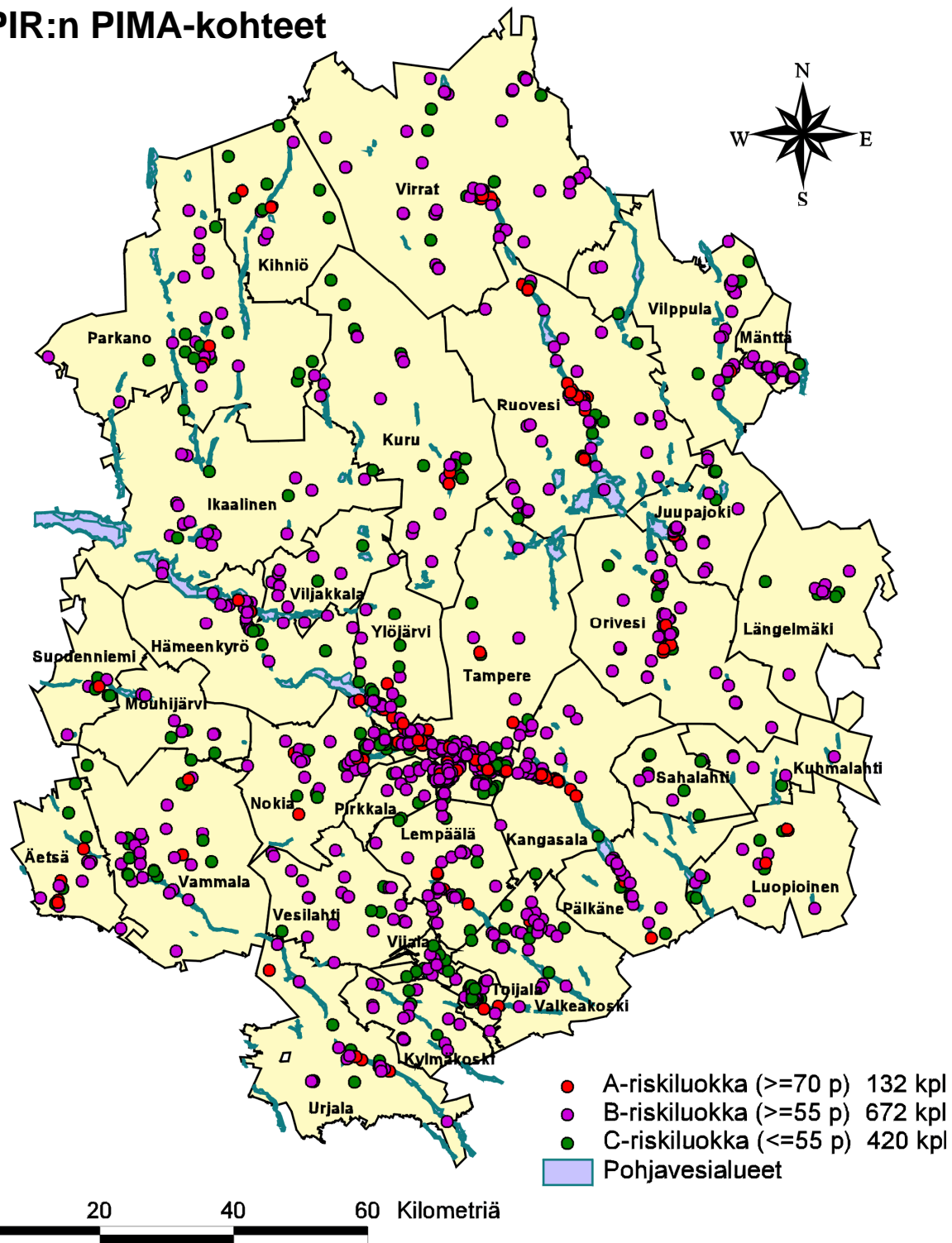

PIMA-kartoitus

- Suomessa on kartoitettu tällä hetkellä n. 20 000 mahdollisesti pilaantunutta maa-aluetta.
- Kartoituksissa on kerätty tietoja sellaisista toimialoista, joista on aikaisempien tutkimuksien mukaan aiheutunut ongelmia maaperään.
- Pirkanmaalla on kartoitettu yli 1400 kohdetta.

PIR:n PIMA-kohteet

Pilaantuneet maat käsitellään

- **ylijäämämaan kaltaisena maajätteenä,**
- **yhdyskuntajätteen kaltaisena jätteenä tai**
- **ongelmajätteenä**

76 § Ilmoitusvelvollisuus

- Jos maahan tai pohjaveteen on päässyt ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan välittömästi ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle

75 § Puhdistamisvelvollisuus

- Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan maaperän ja pohjaveden siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua terveyshaittaa eikä haittaa tai vaaraa ympäristölle.
- Jos maaperän **pilaantumisen aiheuttajaa** ei saada selville tai tavoiteta taikka tätä ei saada täyttämään puhdistamisvelvollisuuttaan ja jos pilaantuminen on tapahtunut alueen haltijan suostumuksella tai tämä on tiennyt tai tämän olisi pitänyt tietää alueen kunto sitä hankkiessaan, on **alueen haltijan** puhdistettava alueen maaperä siltä osin kuin se ei ole ilmeisen kohtuutonta. Alueen haltija vastaa samoin edellytyksin myös pilaantuneen pohjaveden puhdistamisesta, jos pilaantuminen on johtunut alueen maaperän pilaantumisesta.
- Siltä osin kuin pilaantuneen alueen haltijaa ei voida velvoittaa puhdistamaan pilaantunutta maaperää, on **kunnan selvitettävä** maaperän puhdistamistarve ja puhdistettava maaperä.

104 § Selontekovelvollisuus

- Maa-alueen luovuttajan tai vuokraajan on esitettävä uudelle omistajalle tai haltijalle käytettävissä olevat **tiedot alueella harjoitetusta toiminnasta** sekä jätteistä tai aineista, jotka saattavat aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

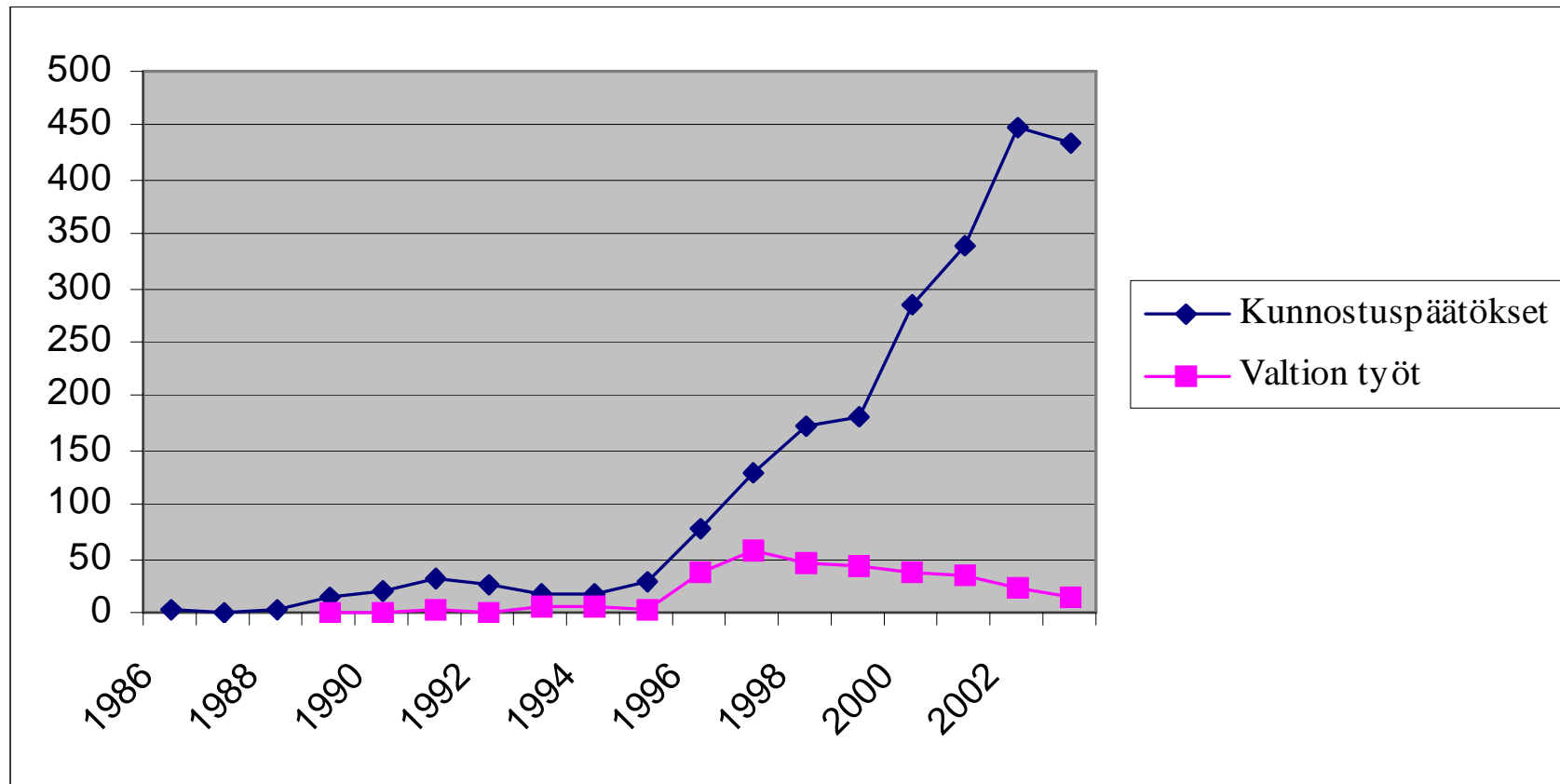
78 § Ympäristölupa pilaantuneen maan puhdistamiselle (I)

- Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelyyn on oltava ympäristölupa. Maaperän puhdistamiseen pilaantuneella alueella tai pilaantuneen maaperän aineksen poistamiseen toimitettavaksi muualla 1 momentin mukaisesti käsiteltäväksi voidaan kuitenkin ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle ympäristökeskukselle, jos:

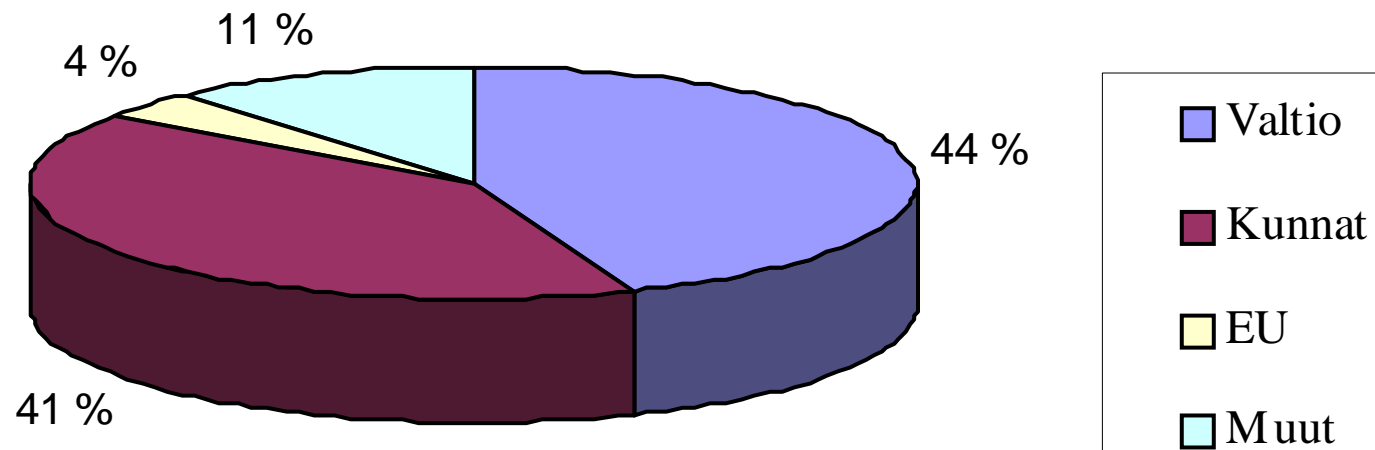
78 § Ympäristölupa pilaantuneen maan puhdistamiselle (II)

- 1) pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty;
- 2) puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää; ja
- 3) toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.
- Alueellinen ympäristökeskus tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen.
- Päätöksessä voidaan antaa tarvittavia määräyksiä toiminnan järjestämisestä ja valvonnasta.
- Päätös annetaan julkipanon jälkeen

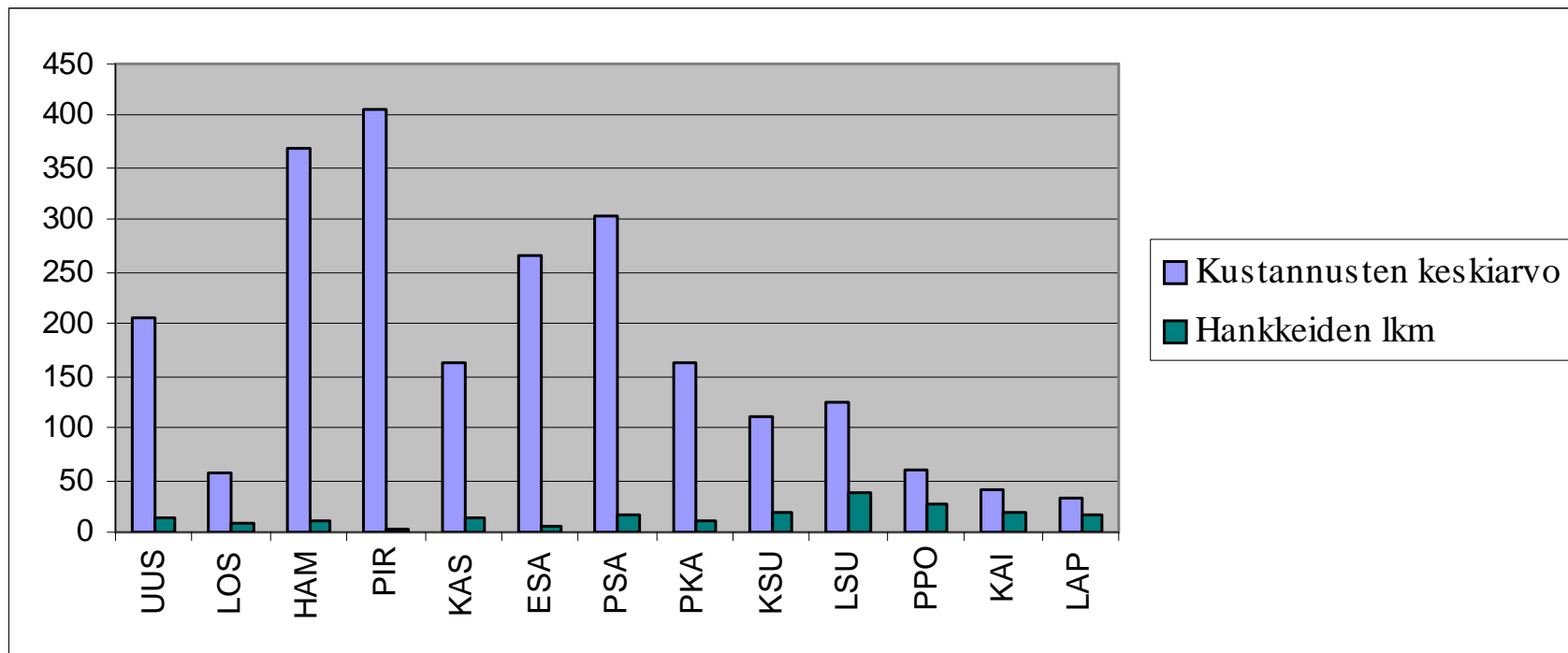
Pilaantuneiden maiden kunnostuspäätökset v. 1986 - 2004

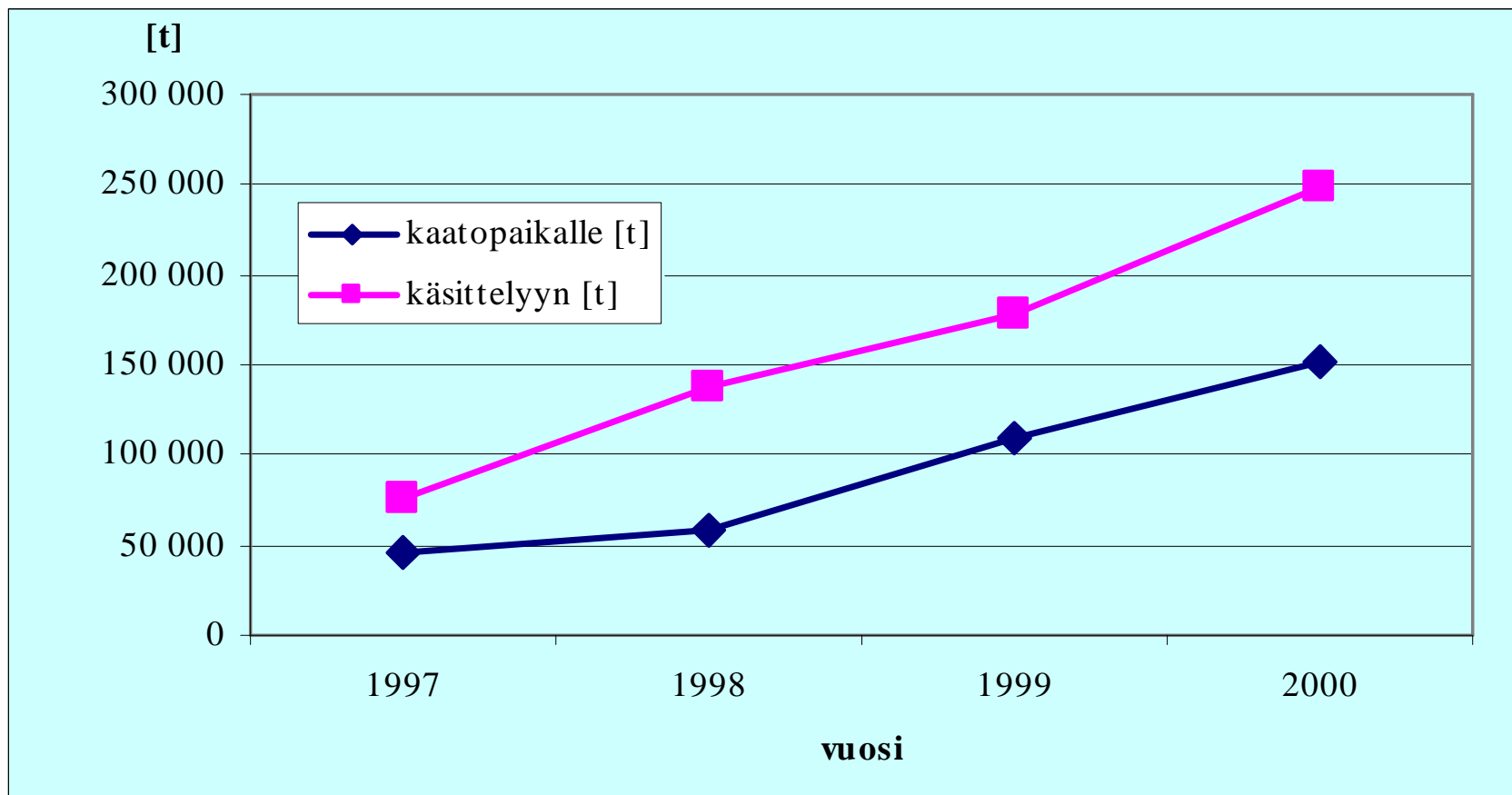
Rahoitusosuuksien jakautuminen.

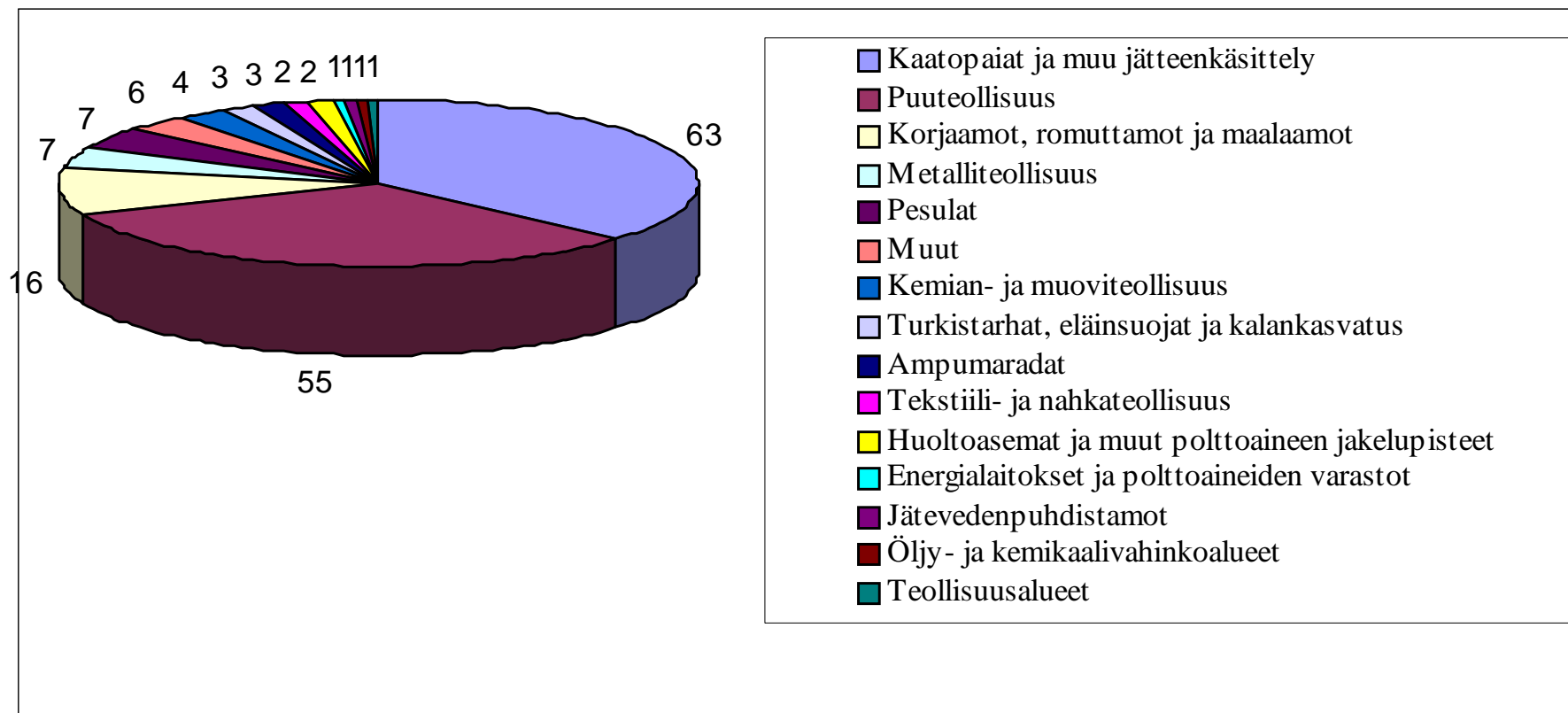
Valmistuneiden hankkeiden lkm ja keskim. kust. jaoteltuna alueellisten ympäristökeskusten mukaan. (vjh-työt)

Käsittelyyn vastaanotetut pilaantuneet maamassat

Valmistuneet kunnostushankkeet likaavan toiminnan mukaan jaoteltuna.

PIMA-luvitus PIR:ssä

- YSL 78 § velvoittaa tekemään ilmoituksen pilaantuneen maaperän kunnostamisesta ayk:lle.
- PIR:ssä PIMA-päätöksiä tehtiin 71 kpl vuonna 2002. Vuonna 2003 päätöksiä annettiin 49 kpl. Vuonna 2004 päätöksiä annettiin 47 kpl.

Pilaantuneiden maiden kunnostus Suomessa

- Kunnostettuja kohteita n. 2 000 kpl
- 250 - 400 kohdetta/vuosi
- n. 50 – 100 milj.euroa/a
- Kaikkiaan käytetty yli 180 milj. euroa alueiden selvittämiseen ja kunnostamiseen
- 70 % toteutetaan yksityisin varoin

KUNNAN YMPÄRISTÖVIRANOMAISEN ROOLI

- Lausunnon antajana tai luvittajana (Helsinki)
- Osallistuu yhteistyössä ymp.keskuksen kanssa puhd.työn valvontaan
- Paras tieto kunnan alueen mahd.pima-kohteista ja niiden historiasta

YMPÄRISTÖKESKUKSEN TOIVEET KUNNILLE

- Tieto ymp.keskukselle mahd. pian mikäli jossain kaivetaan tai läjitetään pilaantuneita maita tai jätteitä (esim. vanhan autokorjaamon purkaminen tai maiden läjittäminen)
- Avoin tiedonkulku viranomaisten välillä ensiarvoisen tärkeää
- Mikäli havaitaan jotakin poikkeavaa kannattaa dokumentoida (valokuva ym.)

ILMENNEITÄ ONGELMIA

Kohteiden maaperän pilaantuneisuutta ei ole aina tutkittu ennen kaivutöiden aloittamista

- Maaperän pilaantuneisuudesta ilmoitetaan ayk:lle useasti vasta töiden jo käynnistyttyä

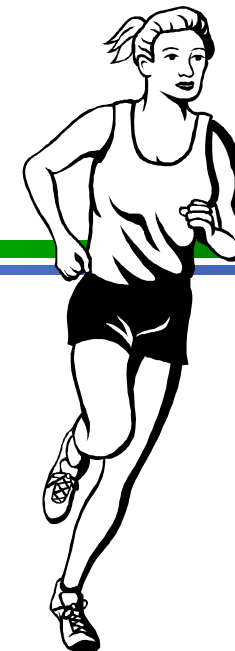

YHTEYDENOTTO YMPÄRISTÖKESKUKSEEN

- Soitto ayk:lle työkohteesta, meillä ongelmia!
- Työt käynnissä
- Pilaantuneita maita löytynyt
- Auto kuormattuna käsittelypaikan portilla
- Eivät ota massoja vastaan, mitä tehdään?

NYT TULEE KIIRE!

- Pima-ilmoitus ayk:lle viipymättä
- Pima-ilmoitus käsitellään mahdollisimman pikaisesti

Puh.neuvottelu ayk/käsittelypaikka

- Työ saa jatkua sovituin ehdoin

YLIJÄÄMAAT

- Kaatopaikan peitemateriaaliksi
- Ylijäämämaan kaatopaikoille (vaatii ympäristöluvan)
- Toiseen maanrakentamiskohteeseen (vaatii viranomaisen luvan tai suunnitelman) YSA 4§
- esim. tiesuunnitelma (MRL:n mukainen lupa)
- HUOM! Betoni- ja tiilijätteen hyödyntäminen maarakentamisessa vaatii ympäristöluvan

YMPÄRISTÖKESKUKSEN YHTEYSHENKILÖT :

KARI PYÖTSIÄ puh. 0500 832 520

e-mail: kari.pyotsia@ymparisto.fi

HEIKKI KOKKONEN puh. 0500 634 937

e-mail: heikki.kokkonen@ymparisto.fi